

NOUA FLOARE A DARURILOR

REVISTĂ PENTRU POPOR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CASA NAȚIONALĂ „REGINA MARIA”
PIATRA-N.

APARE ODATA PE LUNA
CU SPRIJINUL CASEI NAȚIONALE „REGINA MARIA”

ABONAMENTUL:
60 Lei pe an — — —
5 Lei numărul — — —

Menirea Școlii

De la o vreme se aude tot mai des și apăsător cuvântul oamenilor învățați prin care ni se arată fie prin scris în cărți și gazete, fie prin viu graiu, în conferințe publice, că nu vom putea scăpa din cleștele sărăciei în care a căzut gospodăria țării, dacă nu vom căuta să ajungem, mai întâiu, la o refacere morală. Numai de la această refacere morală s'ar putea aștepta să se fure mai puțin, să se spună mai puține minciuni, să se muncească mai mult și mai rațional și să se așeze fiecare la locul lui, după destoinicia lui.

Oricine poate vedea în un fel sau în altul pricina declinului moral în care ne înădușim cu tot progresul de suprafață cu care ne lăudăm. Unii socot politica de vină, alții găsesc pricina în împrejurările istorice în care ne-am desvoltat ca neam, iar alții zic că școala și biserica nu și-au făcut întreaga datorie.

Fără îndoială că pricina nu e numai una, dar oricum, astăzi, gândul nostru al tuturor celor ce dorim ca îndreptarea să vină cu un ceas mai devreme, nu trebuie să se mai îndrepte atât, spre cercetarea pricinilor, ci trebuie să vedem ce cale ar fi mai nimerită, mai practică spre a ajunge cât mai repede la o refacere morală, la o înălțare sufletească a cetățeanului.

Socot că școala e aceea către

care ar trebui să ne îndreptăm întâiu, o mare parte din grija și atențiunea noastră spre a fi pusă în stare să-și dea întreaga ei contribuție pentru formarea caracterelor, pentru a să-i facă pe cei ce trec prin ea oameni de omenie.

Din școală se recrutează și avocații și preoții și însăși profesorii, prin ea trec și militarii, medicii, inginerii, negustorii ca și cel din urmă cultivator de pământ.

Cetățeanul de mâine din școală însă învață să „tragă chiulul” cu scrisori de recomandatie, cu daruri și cu întrebuintarea atâtor și atâtor alte căi piezișe, pentru care elevul și părinții au un spirit foarte inventiv.

Când școala primară, când seminarul, școala normală, liceul și însăși universitatea vor fi școli de adevărată educație, vor fi școli unde să trăiască din

fiecare vorbă și atitudine a profesorului ca și a elevului, cultul omeniei, cultul adevărului și al muncii conștiincioase; atunci numai, vom fi făcut cel mai sigur pas spre îndreptarea stării rele de astăzi, pentru că atunci vor fi altfel și absolvenții școlii: profesorii, preoții, militarii, profesioniștii în genere, ca și oamenii politici.

Pentru înlăturarea falimentului moral în care am căzut, pentru înlăturarea decăderii în care a ajuns astăzi învățământul de toate gradele — învățământ cu totul lipsit de suflet —, trebuie ridicată școala de toate gradele către menirea ei: aceea, nu numai de a preda cunoștinți, dar mai ales aceea de a educa, de a forma caractere, fără care un popor nu poate face un pas înainte.

Spre această țintă, țara trebuie să facă — prin conducătorii ei — toate sacrificiile.

PREOT C. MATASĂ

AGRICULTURA NOASTRĂ ȘI NEVOILE EI

De o bucată de vreme încoace, și anume începând cam îndată după războiul din urmă, care a sărăcit așa de mult lumea și de care a suferit mai cu seamă țara noastră, — s'a simțit de către poporul românesc o greutate ne mai încercată până atunci. Iar astăzi a ajuns la un rezultat foarte dureros. Anume, din ceea ce înainte de războiu grânele din țara noastră erau căutate și cerute pretulindeni, astăzi nu le mai cumpără aproape nimeni. Sau chiar dacă le cumpără, dau un preț așa de mic încât din vin-

zarea produsului muncii agricole, abia dacă se scoate altul cit s'a cheltuit pentru lucrul cimpului, nu încă să mai iasă și plata pământului, a seminței aruncate pe brazdă, și pe deasupra un ciștig pentru agricultor, care să-l încurajeze a lucra mai departe și mai cu spor.

Pricinile acestei stări de lucruri sunt multe și de multe feluri. În primul rând însă, pricina cea mai de căpetenie stă în faptul că producătorul cerealelor, mai cu seamă sătenii, nu au capitalul trebuitor pentru a munci.

asa cum se cuvine și așa cum se face aiurea, în alte țări, cari n'au fost așa de sdruncinate de războiu. Prin capital nu trebuie să înțelegem numai banii. Aceștia nu-s decât un mijloc, o unealtă, bună pentru a produce capitalul adevărat al agriculturii: unelte și mașini, cu cari să muncească apoi mai repede, mai bine și mai eficient pământul dătător de roade și de câștig.

Alte țări, cum sunt statele din America și unele state din Europa, au o situație mai bună: acolo agricultorii au la îndemână lor mijloacele cele mai desăvârșite pentru lucrarea pământului. De aceea produc mult, repede și fără cheltuială, pentru ca după aceea să vândă cantități mari, calități bune, pe prețuri estime, încât își găsesc cumpărători foarte ușor.

La noi munca se face tot așa cum se făcea acum 60 de ani: se ară cu plugul tras de cai sau boi, cu care nu poate răscoli pământul cum trebuie și — mai mult — costă și mai scump decât arătura făcută cu mașini. De secerat, se seceră tot cu mîna: deci încet, cu pierdere de vreme și cu cheltuială pentru multe zile de lucru. Treierul, unde nu se face încă cu cai, se face greu cu o singură mașină care, în vreme celucează pe o arie, lasă să se strice alta care așteaptă mult până ce-i vine rândul a fi luată la treierat. De aici, iar pierdere de timp și iar stricăciune produsă în holdele pe care almintrelea pământul mînos al țării le dă în deosebită calitate. Nu mai vorbim de alte mașini cari să curețe grânele de praf, de pleavă, de neghină și cari iarăși lipsesc mai peste tot. De aceea grîul nostru de pildă este primit cu mare neîncredere de străini. Acum vreun an și ceva, s'au întors chiar înapoi, tocmai din Germania dela Hamburg, două vapoare pline cu grîu românesc pe care nici hamalii din port n'au vrut să-l descarce căci se înăbușau de praful de care nu fusese curățat.

Mai mare rușine pentru o țară de agricultori ca a noastră nici că se poate închipui. Iată rele la cari am ajuns, din cauza acelei lipse de capital de care am pomenit: lipsa uneltelor și mașinilor agricole. Producem puțin, încet, scump și prost și suntem concurați de alții cari au alte mijloace de lucru, măcar că n'au pământ așa de bun ca al nostru.

Este oare un rău care nu se poate îndrepta? Trebuie să ne dăm învinș? Sau să așteptăm de undeva scăparea? În vremile de azi lumea nu mai este așa de săritoare în ajutorul cuiva; de aceea n'ave n'ave dela cine aștepta sprijin. Trebuie să ni l'facem noi singuri. Atunci, să cumpărăm mașini? Dar de unde să luăm banii pentru a le procura? S'a vorbit mult de înființarea unui credit agricol, menit să puie la îndemîna agriculturii capital de împrumut cu dobinzi mici. Dar nici Statul nu are banii trebuitori pentru a face acum această bancă pentru credit agricol la a aștepta vremea cînd statul se va îmbogăți — este zadarnic. Alita vreme cît bogăția tăii

— agricultura — nu va înflori ea mai întâi. Țara Românească nu va fi bogată, decât cînd locuitorii ei, țărăni vor fi bogați. Prin urmare dela agricultorii așteaptă statul salvarea; nu s'o aștepte agricultorii dela Stat. acum.

Acum trebuie muncă chibzuită și ieftină. Trebuie mașini. Cum le pot procura sătenii? În alte țări, plugarii s'au asociat, au făcut cooperative, la cari și-au adunat micile lor economii și, punînd mîna dela mîna, au cumpărat unelte și mașinile de muncă. După aceea, — câștigînd mai mult — au avut putere să-și procure mașini mai multe cu cari produc așa cum produc azi, de concurează grînele românești cari se cultivă aproape tot așa ca acum 60 de ani.

La noi nu s'ar putea face asemenea cooperative, sau dacă vreți obștii de cumpărare a mașinilor agricole? În loc să așteptăm să se dea de stat credit agricol — cine știe cînd —, plugarii nu pot face singuri creditul agricol întovărășindu-se spre a se ajuta pe ei și țara?

A A Rotundu

DESVOLTAREA GUSTULUI DE CITIT

În toată țara se vorbește și se strigă că stăm rău de tot cu răspîndirea cărților bune în popor, țărănul n'are gustul cititului, bibliotecile — câte sunt — stau închise pline de colb, șiruri de oameni cari, îndată ce au terminat școala primară, și-au aruncat cât colo cărțile care l'au luminat cât de cât, iar după cîtva timp nu mai pot scrie și ceti, ca și cînd nici n'ar fi dat cîndva pela școală. Se cunosc de altfel rezultatele anchetelor făcute cu recuzii în căzărni, cînd în „școala de carte” în afară de adevărații analfabeți urmează și de cei cu cîteva clase de școală primară cari au uitat complet să scrie și să citească.

Lumea cere socoteală învățătorului de

această stare de lucruri, fiindcă n'a căutat să sădească în școlari dragostea de a ceti mai departe și după isprăvirea școlii. La rândul său, învățătorul se simte nedreptățit de vina ce i se pune și aruncă răspunderea pe autoritatea școlară și pe toți factorii de cultură din țara asta care n'o ajută cît trebuie în răspîndirea culturii la sate. Unii au propus ca mijloc de a trezi plăcerea cititului, înființarea a cît mai multe biblioteci populare, închipuindu-și că îndată ce țărăni or afla de aceste biblioteci, vor da năvală la cetit. Gîndul bun al unora ca acestora a fost urmat de o cumpletă desamăgire: țărăni au continuat a nu citi. Cartea a rămas tot străină de sufletul, de nevoile lui, ca și

Din scrierile Sf. Vasile cel Mare 330-379

Cum să ne cărmuim viața?

(tradus din grecește)

„Ține cu putere vâsla vieții tale! „Îndreaptă ochiul tău așa fel ca nu „cumva, valul furtunos al poftelor să „pătrundă prin ochi în inima ta, în urechea ta, pe limba ta; cea dintîi să „nu primească nimic nevătămător, iar „cealaltă să nu grăiască nimic neîn-găduit!

„Nu te lăsa prăbușit de furtuna măr-niei, nici inecat de sguduirile fricii „și nici abătut de povara tristeții, Pa-simile sunt valuri; dacă te fii dea-supra lor vei pluti sigur prin viață;

„dacă nu te pleci lor ci rezisti cu sta-tornicie și prudență, atunci vei fi „purtaț încoace și încolo, ca o corabie „fără greutăți mari, scăpînd de întâm-plările vieții și nu te vei îneca în „marea păcatului. Ascultă cum poți „deveni un cărmaci vrednic! La ma-rinari este obiceiul să privească cerul „și să îndrepte după el mersul coră-biei; ziua după soare, noaptea după „lună sau o altă stea lucitoare, pentru „a-și orienta direcția. Rădică și tu o-chiei la cer, ca cel ce spunea: Spre „ține ridic ochii mei cel ce locuiești „în ceruri. Privește spre soarele drep-tății și te îndreaptă după poruncile „Domnului, ca după niște meteori lu-minoși; aibi ochii trezi; nu fii lăsa-spre somn, nici pleoapele tale împă-

„enjenite, pentruca să ai continua, di-recția după poruncile lui. Căci legea „ta este o călăuză pentru picioarele „mele și lumină pe coroana mea. „Dacă nu adormi niciodată la cărmă „atunci vei fi sprijinit de Duhul Sfânt, „atîta vreme cît vei fi în această viață „— cu toată nestatornicia lucrurilor „acestei lumi. Aceasta te va duce mai „departe spre fărături liniștite și blînde „până ce vei pătrunde deplin sănătos „în portul cel fără furtuni și senin al „voinei lui Dumnezeu.

Preot Cicerone Iordăchescu
Profesor Universitar

Vorbe cu înțeles

Nu e o calitate sufletească sfîială de a pune la locul lui pe mincinos.

mai înainte. Nu urmează de aci ca bibliotecile populare să nu fie încurajate; dimpotrivă să se completeze cu cărți din acele mai folositoare săteanului și să se înființeze cât de multe. Totul este ca sufletul țaranului să fie ridicat până la ele și ele să fie coborâte până la nivelul lor de înțelegere. De fapt țaranul nu ceteste, — de ce să nu fim drepti? — pentru că n'a fost deprins din școală de dascăl, iar acesta la rândul lui, n'a fost îndestul de înzestrat cu entuziasmul ce se impune apostolului — de către foștii lui dascăli din școala normală ș. a. m. d. Unii cred că țaranii nu cetesc de oarece n'au timp de ajuns, n'au liniște sufletească, sunt prea împresurați de nevoi, ca să se mai gândiască la plăcerea unei lecturi.

Înzbunătăți starea materială a țaranului — zic ei — și va veni apoi și îmbunătățirea culturală. Este adevărat că sărăcia și necazul stânjenesc mersul cultural al unui popor, dar aceasta nu poate fi o regulă. Exemple contrare se găsesc destul la alte nații cari s'au putut înalța prin știința de carte deasupra greutăților materiale.

În zilele noastre de preocupări materiale, o mișcare culturală, prinde mai greu ca o mișcare economică. Așa ne explicăm până la un punct decă după atâtea strădanii și sacrificii, n'am prea făcut mare ispravă cu școala populară. În ce privește activitatea școlii, putem zice că ea n'a sădit gustul cititului, poate din pricina mijloacelor, poate din pricina suletului — mai ales al sufletului. Adevărata școală de azi, adevăratul învățător va fi acela ai căror foști elevi s'au ales dela dânsul cu gustul de a ceti. Nu-i vorba aici de cărțile didactice, de cele mai multe ori reci și defectuoase, ci trebuie ștecopilul pas să citească alle cărți, ori reviste, cu conținut care să varieze de cel al cărților lui de școală, mai mult chiar ca o variație și ca o tendință de eliberare și manifestare a propriilor sale inclinări. Cine nu a observat curiozitatea și plăcerea cu care copilul caută prin cărți, altele decât ale lui? Rămâne de a găsi literatura potrivită sufletului copilului. Intrucâtva avem ceva literatură originală — nu traduceri — care, dacă ar fi folosită, ar fi fost multumitor pentru vremea noastră. Rămâne apoi înzestrarea bibliotecilor cu cărți pentru fineret și apoi pentru gospodari. Casa Școalelor a făcut ceva până acum în această direcție, dar n'a făcut complet. N'a făcut complet pentru că alcă-

tutorii scrierilor n'au apelat și la literatura noastră, populară care îi mai aproape de firea și înțelegerea copilului și a săteanului, iar scrierile cu conținut științific, care să dea sfaturile de care are nevoie țaranul, sunt scrise greoi și pedant, ceea ce face să plictisească pe cititor sau să nu înțeleagă nimic.

Alte mijloace a dezvoltării gustului de citit sunt, șezătorile și foile populare.

Cine nu-și amintește atmosfera plăcută și înviorătoare a șezătorilor noastre dela țară, chiar cele mai primitive, cu povești, tâlcari, cântece? Cine a uitat ce impresie făceau lecturile — citite expresiv — în serile de șezători la școală, de către învățătorul satului? Câți din cei ce azi se fălesc cu acest titlu, îl mai practică? Iată dar unde mai poate găsi prilej învățătorul să stăruie asupra folosului cărții, sprijinându-se pe exemple reale. Vin apoi foile populare. Asupra acestora ar fi multe de zis. Se recomandă în primul rând atenție asupra redacției lor. Dacă ele vin dela instituțiuni de propagarea culturii (Casa Școalelor, Casele Naționale, Direcția Culturii Poporului, Camerele Agricole etc.) sunt o garanție că ele nu urmăresc scopuri ascunse.

Foile populare au avantajul — mai mult decât cărțile — că vin cu remedii imediate

tratează subiecte curente și mai ales aduc și știri din țară și străinătate. Intotdeauna știrile sunt o atracție mai mare pentru citire. Punând în mâna săteanului o gazetă bună — nu vorbim de gazetele zilnice otrăvite de gazetarii politici — dai nu numai cultură și știință, dar procuri și plăcerea de a da și o literatură populară bine apreciată de popor.

Rămâne de rezolvat cealaltă problemă care se leagă de procurarea gazetelor populare: susținerea materială. Unde însă pătrunde curentul și ia naștere gustul cititului, partea materială nu cunoaște limită. E mai greu acolo unde trebuie s'o iei dela capăt. Și acolo numai sufletul precotului și al învățătorului poate învinge greutățile și găsește mijloacele — la început desigur restrânse.

E o mare mângăere pentru învățător și preot să vadă pe foștii elevi ori pe credincioșii săi cercetându-l acasă, la școală ori în pridvorul bisericii, unde se află biblioteca parohiei.

Când numărul lor va crește, nu vor putea rezista de a le oferi prilejuri să se întâlnească cât mai des în jurul vreunei cărți ori unei gazete, în lungile seri de iarnă ca și după amezile Duminicilor de vară.

CONST. LUCHIAN

Lipsa de autoritate în administrație

Să schimbă guvernele în țara românească, se reînnoesc nădejdi-le de mai bine și se bucură agenții electorali.

Rămâne însă neschimbată, dela război încoace, aceeași boală, care ne roade, lipsa de autoritate în administrația țării.

Dela ministru până la cel din urmă primaraș de sat, toată erarhia administrativă, este privită de mulțime cu aceeași neîncredere în cuvântul rostit, cu aceeași lipsă de respect a ordinelor date.

Și totuși poporul nostru este deprins prin tradiție să dea autorității cinstea cuvenită rangului ei, macar că, acel care întâmplător ocupă acest rang, n'ar fi la înălțimea lui.

Iată un primar, care deși este ajuns prin politică la această cinste fără să o merite, totuși sătenii îi dau respectul cuvenit acestui rang, oferindu-i în tot deauna locul întâi la hramuri, la bi-

serică, la mese mari...

Și totuși acest primar, ca și prefectul lui, ca și ministrul sunt priviți cu neîncredere în tot ce spun, în tot ce făgăduesc.

Pe vorba primarului, pretorului, prefectului ori chiar a ministrului nu dă nimeni nici o pară.

Și tot astfel e prețuită vorba deputatului și senatorului.

Singurele autorități a căror cuvânt e crezut de toată suflarea satului sau a orașului este percepătorul. Când acesta spune: „am să-ți vând și cenușa din vatră dacă nu plătești dările“, aceasta o crede oricare cetățean.

Decă această lipsă de neîncredere în autorități, decă această lipsă de prestigiu al acestora față de mulțime?

Pricinile sunt numeroase și ne vom ocupa de ele în numărul viitor al revistei.

Avocat I. Matasă.

Apa de băut

Apa este una din cele mai mari binefaceri cu cari Dumnezeu a înzestrat Pământul. Fără apă, nu este și nu poate fi viață. Om, animal ca și orice fel de vietate cât de mică și de neînsemnată, precum și orice plantă mare sau mică, nu pot trăi fără apă. Acolo unde nu este apă, nu există viață. În lună de ex. nu trăește nimeni și nimic pentru că acolo nu este apă. Iar aci pe Pământ, în văgăuni, pe piscuri ca și pe deșerturi nu se găesc vietăți, acolo unde nu este apă.

Omul folosește apa pentru orice act din viața lui. Numai puțin să ne gândim și vom vedea că nu ne putem lipsi de ea. Fie pentru curățirea trupului și a gospodăriei, fie pentru hrană, fie pentru animale, avem nevoie de apă. Dar folosirea cea mai de seamă este pentru băut. Faptul că nu se poate trăi fără apă a făcut ca igiena, care — în treacăt spus, se ocupă cu păstrarea și îmbunătățirea vieții — să se ocupe foarte de aproape de această chestiune a apei. Ea stabilește regulile limpezii despre felul cum putem folosi apa fără să ne îmbolnăvim. Căci, toată lumea știe că, atunci când apa e de rea calitate provoacă foarte multe boli din cari unele aduc chiar și moartea. Iar unele din aceste boli sunt și molipsitoare așa că se îmbolnăvesc nu numai acela care folosește o apă rea și poate muri chiar, ci molipsește și pe alții, fie neamuri fie streini cari și ei vor putea muri.

Prin apă de rea calitate, igiena nu înțelege numai o apă rea la gust adică amară, sau sălcie, sau puturoasă, sau cu orice alt cusur pe care-l poate recunoaște nu numai omul cel mai slab de duh, ci chiar și animalele, căci acestea nu vor lua o astfel de apă chiar dacă le e sete. Igiena dovedește că apa cea mai bună la gust, la miros, și la văz, poate să fie de rea calitate și anume prin aceea că o asemenea apă poartă în ea semințe de boli din cari unele foarte primejdioase. Și tocmai pen-

trucă o asemenea apă nu poate fi categorisită de rea la vedere, la gust și la miros, igiena a rânduit anumite reguli pentru ca apa ce avem de folosit să nu fie bănuțită și să fie ferită de a deveni aducătoare și răspânditoare de boli.

În regulă generală, apa din apele curgătoare (râuri, pâraie), din iazuri, din bălți etc. poartă într'ansa în totdeauna semințe de boli. Și faptul se lămurește ușor, căci pe malurile acestor ape trec oameni și animale, și toți aceștia fac și au diferite boli. Fie că aceste vietăți se moaic în aceste ape, fie că bagă diferite obiecte pentru scos apă sau pentru spălat, se aduce și se bagă în apă semințe de diferite boli. Și chiar dacă acestea nu se petrec, apele aceste sunt tot de rea calitate din pricină că apele ploilor spală pământul, iau cu ele gunoarele și sămânța bolilor de pe pământ și le duc în aceste ape. Apele plutoare, cum e Bistrița, sunt și mai primejdioase de băut, din pricină că acei cari plutesc aruncă în apă toate gunoarele, își fac în apă toate nevoile omenești, și prin urmare aceste ape mai sunt și murdărite. Prin urmare, în regulă generală, apa din râuri, din garle, din pârae, din iazuri, din bălți, nu este bună de băut căci poartă în ele semințe de boli cu cari îmbolnăvesc pe cei cari o beau.

Cu toate acestea, pentru cazurile în cari omul nu găsește și

nici nu poate găsi o altă apă pentru băut decât pe aceasta și deci e nevoit a o bea, igiena ne învață că o poate bea dar numai cu condiția ca această apă să fie binefiară timp de o oră, acoperit, și apoi răcită tot în vasul acoperit în care a fiert. Și numai așa poate fi băută căci prin fierbere bună toate semințele bolilor aflătoare acolo, au murit și prin urmare nu mai pot cloci boala.

La această regulă nu există decât o singură excepție și anume: apă din gârlele, pâraele cari nu au apucat să treacă pe lângă așezări omenești, prin urmare în sus de asemenea așezări, poate fi băută fără primejdie căci acolo unde nu există așezare omenească nu există nici sămânță de boală așa că această apă din sus nu a avut de unde lua sămânța de boală.

Apa cea mai folosită însă este apa din fântână. Fântănele se găsesc obicnuit printre așezări omenești și tocmai din această pricină apa lor poate fi murdărită și molipsită mai lesne. Igiena însă a găsit leacul și aci și a rânduit regulile de felul cum trebuie să se aleagă locul pe care să se sape o fântână precum și de felul cum să se zidească și să se așeze pentru ca apa ei să fie ferită de a fi murdărită prin semințele a diferitelor boli.

Dar despre acestea ca și despre apa de izvoare rămâne să vorbim altă dată.

DR. FLOR

PENTRU FRUNTAȘII SATELOR

În numărul de pe April al acestei foi, în articolul „Greșalele de eri ne-au adus sărăcia azi” spuneam că sărăcia care umple de jale cele mai multe din gospodăriile satești, în deosebi la munte, vine de acolo că omul nu știe să se folosească cum trebuie de mult — puținul pământ ce-l are. Toată nădejdea munteanului era la pădure, care dădea de lucru prin exploatare, plutărit și cărăușii, la mii de oameni. Astfel, cultivarea pământului și creșterea vitelor au rămas cu totul neglijate, folosindu-se și azi metodele înve-

chite de zeci și sute de ani în urmă.

Nici inițiativa privată, nici statul n'au făcut aproape nimic temeinic pentru schimbarea acestor metode.

Pentru că poporul să poată fi incredințat că felul în care și-a condus până acum gospodăria trebuie părăsit și schimbat cu altul nou, pe care-l întrebuintează oamenii luminați din alte țări; pentru a-l face pe om să-și schimbe obiceiul vechiu pe care l'a moștenit din moși — strămoși, nu e de ajuns numai să-i vorbești sau să-i

dai să citească. Pe sâtean — în această direcție — nimic nu-l poate convinge mai bine decât fapta, pilda văzută și verificată de el.

Astfel ar fi trebuit ca în fiecare sat să se fi organizat măcar o gospodărie model din care să poată vedea oamenii că de pe două bucăți de pământ de aceeași întindere și calitate, cel ce-și cultivă sistematic ogorul, scoate de pe el de 30 - 40 de ori mai mult folos decât cel ce lucrează pământul și-și conduce gospodăria așa cum a apucat din strămoși.

Cine să ia această inițiativă a pildei bune, Statul? slabă nădejde pentru că spre a susține efectiv o astfel de acțiune de prefacere a gospodăriei țărănești trebuiesc bani mulți, bani care se dau mai bucuros unde nu trebuie.

Atunci dar, n'ar fi oare cu putință ca această inițiativă să fie luată de câțiva mai înimoși dintre fruntașii satelor noastre, încercând fiecare în măsura mijloacelor de care dispune singur? Pentru înlesnirea celor ce ar dori să se prindă la acest lucru, avem bucuria de a face cunoscut că am luat înțelegere cu Camera Agricolă a Județului Neamț, care e gata să dea cel mai călduros sprijin celor ce s'ar hotărâ să stea de pildă în mijlocul satelor noastre.

Cine se hotărăște pentru această treabă e rugat deci să ne comunice în scris numele și adresa, trimițându-ne și o schiță de situația și suprafața ogorului ce-l are împrejurul casei; dacă mai are și alte pământuri îngrădite, ce suprafață au și cam de ce calitate e fiecare ogor.

Camera agricolă va întocmi astfel un plan de cultură rațională potrivit cu întinderea și calitatea pământului pentru fiecare din cei ce se declară hotărâți să-și raționalizeze sistemul de gospodărie și să urmeze îndrumările date în acest scop. Camera agricolă le va da acestor gospodari tot ajutorul moral și material posibil, procurându-le pe preț redus semințele cele mai bune, ajutându-i în același timp să-și schimbe și soiurile de vite, cu soiuri alese,

care dau crescătorilor venituri mari.

Credem că între preoții, învățătorii și ceilalți fruntași ai satelor noastre se vor găsi câțiva care să aibă îndrăzneala de a încerca punerea în practică a acestei inițiative, îndrăzneala de a ieși din cunoscutul nostru tradiționalism, care în altele va fi el bun, dar aici e curată sălbătăcie.

Că treaba aceasta nu e prea grea, că e posibilă și la noi; avem pildă nu mai departe decât în Ardealul nostru, unde oricine poate vedea ce însemnă o gospodărie cu bună rânduială și civilizată. Sunt multe sate în Ardeal care ne pot fi de pildă. Urma-v'om?

PREOT C. MATASĂ

Credință și știință

S'a spus, ba chiar s'a susținut de mulți că marile progrese făcute de știință în ultimul timp ar slăbi sau chiar ar nimici credința strămoșească, luindu-i omului mai mult de cât îi poate da. Această pierdere a credinții ar fi posibilă din cauza preocupării de căpetenie a științei, care acordă locul de frunte cercetărilor materiale și înlătură orice manifestări ale sufletului. S'a afirmat ceva mai mult, că sufletele care au fost atinse de știință s'au ofilit și n'au mai fost capabile de nici o manifestare mai înaltă, mai ideală. Analizând însă mai de aproape realitatea lucrurilor, ușor se va vedea că toate aceste afirmațiuni n'au nimic adevărat în ele.

Știința adevărată nu numai că n'a căutat vre-o dată să micșoreze cel mai mare și mai sigur tezaur al omului, credința, dar prin cercetările ei, prin arătarea măreției lumii în care trăim, a făcut mereu dovada cât de pușin știm noi și cât de mare și de nepătrunsă este opera Creatorului. Nu este de temut de cât știința semidoctilor, a acelor cari se pretind oameni de știință și cari în loc să urmărească și să pătrundă cât mai adânc în fenomenele naturii, se pierd în speculațiuni deșarte, care duc la concluzii înșelătoare.

Marele învățat Galileu răspundea astfel celor cari îl persecutau pentru că îl considerau că lucrează contra credinții; „Eu sunt mai credincios de cât voi toți. Eu servesc pe Dumnezeu pe care voi îl învecați, mai bine de cât îl serviți voi toți. Acest bulgăre de pământ pe care suntem sortiți să trăim pentru voi este uni-

versul întreg, pe când pentru mine opera divină strălucește mult mai departe. Voi reduceți opera Creatorului, pe când eu o măresc. Eu pun la picioarele Lui universul întreg, iar opera divină va apărea cu atât mai măreață cu cât știința va pătrunde mai adânc în tainele Universului”.

Marele savant francez H. Poincaré spunea: „Știința adevărată e simplă în concepțiile ei fundamentale și în același timp înălțătoare. Ea ne pune în raport constant cu ceva” mai mareț de cât noi; ea ne dă un spectacol mereu reînnoit și mereu mai larg; înapoia a ceea ce ne arată acum mareț ne face să presupunem ceva și mai mareț; acest spectacol este pentru noi fericirea, da, o mare fericire în care ne uităm pe noi înșine. Acela care va gusta din ea, care va vedea măcar de departe armonia strălucitoare a legilor naturii va fi mai bine dispus de cât un altul preocupat numai de interese egoiste, va avea un ideal pe care îl va prețui mai mult de cât pe el însuși.

Pentru acest ideal el va munci fără preget fără ca să aștepte vre-o răsplătă materială. Iar idealul cel mai mare către care trebuie să tindem este descoperirea și întronarea adevărului.

Căutarea adevărului trebuie să fie ținta activității noastre; acesta este singurul scop vrednic de o viață superioară. Dar, tot căutarea adevărului este și scopul suprem al oricărei religii. Când Mântuitorul a trimis pe apostolii Lui în lume, le-a dat înainte de toate misiunea să propovăduiască adevărul.

Dragostea sfântă pentru același ideal — adevărul — nu poate să nască vre-o neînțelegere între știință și religie. Ambele, urmărind cu forțe unite același scop, vor realiza suprema poruncă a lui Isus: „iubirea oamenilor între ei”.

Iar când oamenii, cari se pretind reprezentanți ai științei sau ai religiei văd posibilitatea unei neînțelegeri între știință și credință, cauza este sau lipsa de știință adevărată sau rea credință. Am avut ocazia să verific această de mai multe ori. Voi cita un singur caz, considerându-l suficient pentru ca fiecare să scoată învățământ pentru el.

Eram elev în cursul superior de liceu. Unul din profesorii de partea științifică aproape în fiecare lecție, la materia pe care o predă, ne vorbea de importanța științei și de rolul covârșitor pe care îl are în dominarea tuturor fenomenelor naturii. Ne arăta cum poate să explice tot și să realizeze adevărate minuni în laborator. Vorbele lui ne impresionau adânc și deși la materia lui nu prea

se învăța mult, în schimb căpătăm o încredere mare în puterea științei.

În schimb însă avea cuvinte de aspră apreciere și de ironie când se referea la religie și la credință. „Religia și credința sunt născocirile unor oameni interesați” spunea el, „pentru ca să speculeze naivitatea și neștiința oamenilor”. „Dacă oamenii ar ști cum explică știința toate fenomenele naturii n'ar mai crede nimeni”. Adesea sfârșea cu cuvintele „credința face pe om umil și îi distruge voința”. Elevii, pastă moale și ușor impresionabilă de influențele cele mai mici din afară, erau câștigați de spusele acestui profesor.

Au trecut câțiva ani dela terminarea liceului. După ce am terminat Facultatea de Științe la București am plecat la Berlin în vederea doctoratului în științe. Pe atunci era profesor de fizică la Universitatea din Berlin M. Blanck, cel mai mare fizician al timpului și unul dintre oamenii de știință, care, pe lângă vasta lui cultură, a creat în știință o eră nouă. Fizica modernă, cu rezultatele ei atât de minunate, este, în parte, rezultatul din concepția acestui mare săvant și om de geniu. Teoria curantului, creată de el, a schimbat cu totul mersul științei de 25 ani încoace și va domni încă multă vreme concepția și cercetările miilor și zecilor de mii de oameni de știință, cari muncesc zi și noapte pentru progresul științei și ridicarea cât mai mult a omului. Cum scopul șederii mele la Berlin era doctoratul în fizică, am avut marele noroc să mă apropiez mult de acest titan al științei. Într-o Sâmbătă seara făcând împreună drumul, cu trenul spre casă, m'a întrebat ce fac de obicei Duminică dimineața. I-am răspuns că Duminicile și sărbătorile obișnuiesc să vizitez muzeele sau în zilele frumoase fac cu prietenii excursiuni la Grunewald, Potsdam, Tegel și alte localități frumoase dimprejurul Berlinului.

„De ani de zile” îmi răspunse el, „eu mă duc la Dom (Catedrală) unde ascult slujba bisericească și predicile de învățăminte frumoase și folositoare”.

Vino și Dumneata mâine și n'are să-ți pară rău, mai cu seamă că s'a anunțat că va vorbi Dryander, unul din cei mai mari predicatori. Cu toate că aceasla invitație mă pune în contradicție cu cele învățate de mine pe băncile liceului, i-am promis că voi veni la biserică a doua zi. Am fost și nu numai că numi-a părut rău, dar am avut una din cele mai frumoase zile din viața mea. Mă uitam cu admirație, dar și umilit, la acest titan științei, care parcă se transforma în alt om când se ruga cu o adâncă evlavie și cânta im-

preună cu toată lumea. Am plecat împreună cu el. Eram un alt om.

În fața acestui mare profesor și om de știință, fostul meu profesor de liceu cu toată știința lui aproape nici nu conta. Totuși acela cu bruma lui de știință ne făcuse nouă un mare rău. Ne distrusese o latură a sufletului nostru.

Latura — care astăzi după 25 ani de preocupare neîntreruptă în specialitatea mea, fizica, văd că este de cea mai mare importanță pentru a avea o îndrumare temeinică în viață. În știință ne sbuciumăm să pătrundem și să ne lămurim tainele naturii. Și când am prins să ne lămurim un mic fapt, și ridicăm numai puțin vălul depe unul din misterele lumii în mijlocul căreia trăim, constatăm în același moment că se deschide un alt domeniu, cu mult mai vast și mai de nepătruns. Dacă este adevărată spusa lui Buffon, că

cu cât știm mai mult cu atât putem mai mult, tot atât de adevărat este, că cu cât știm mai mult, vedem cât de puțin știm față de ceea ce ar trebui să știm. Vor trece ani mulți încă, descoperirile și invențiunile se vor înmulți zi de zi și an de an, omul va căpăta impresia din ce în ce mai mult a atotputerniciei Lui, știința îl va duce pe noi căi pentru descoperirea adevărului și pentru stăpânirea naturii, se va sui mereu pe scara nesfârșită a culturii, însă oricare va fi viitorul și gloria lui, pentru ca să fie cu adevărat om și să se simtă bine, să nu-și piardă nici un moment credința, care pe deasupra tuturor, este cel mai mare bine pe care poate să-l aibă în lume. „Știința îl ridică, credința îl susține”.

Dr. CHR. MUSCELEANU

Prof. de Fizică la Facultatea de Științe București

Reprodus din revista „Fântâna Darurilor”.

NĂDEJDI SPRE MAI BINE

Zilele dinaintea și de după Paști, le-am trăit într'un veșnic neastâmpăr: Țara trebuia să-și caute alți oameni la lucru, oameni cu mai multă durere de avutul ei, cu mai multă experiență, cu mai mult avânt.

Capul ei, M. S. Regele, a făcut apel la toate forțele de care dispune în acest timp, însărcinând pe cel mai mare diplomat al nostru, pe D-l Titulescu, să formeze un guvern în care toți oamenii politici să-și dea mâna, să uite dușmănia ce-a fost între ei și să treacă peste orice ambiție căutând cu toții mijloacele ca să salveze Patria, s'o îndepărteze de marginea prăpastiei. Cu toate încercările sale diplomaticești, cu tot prestigiul său în lumea întreagă, D-l Titulescu n'a reușit să grupeze sub președinția sa pe toți oamenii politici. Fabula „racul, broasca și o știucă” s'a dovedit și de data asta cu destul temei pentru oamenii noștri de azi. Și — atunci Regele țării, în marea sa grijă față de trebile și de munca ce este a se face de aci înainte, s'a adresat celui mai mare cărturar al țării, D-l N. Iorga. Puterea de muncă de care a dat dovadă în cei 40 de ani de profesorat la cea mai înaltă școală atât aici în țară cât și în toate țările civilizate, forța de care dispune și personalitatea științifică a marelui cărturar, sunt o cheazășie că lucrurile vor fi de îndreptare. Nădejdiile de mai bine a bunilor români, fie dintr'o grupare politică, fie mai cu seamă din lumea celor ce au stat departe de luptele politice, au început să intre în suflete și să-și pună multă speranță în muncitorul neobosit, în gânditorul și înțeleptul prim sfințic al tronului.

Sătui de intrigile de club, scârbiți de afacerile scandaloase patronate de unii oameni cu pretenție și cu suprafață politică, încep oamenii să vadă în noul

guvern, mântuirea. Și nu se poate să nu se îndrepte lucrurile când suntem acum intrași pe mâna oamenilor școlii, cari nu pot propovădui decât adevărul, munca și cinstea.

Intrăm deci într'o epocă de muncă adevărată.

Suntem la o răspântie a vieții noastre economice. Nu numai noi, s'ar putea spune că întreaga lume suferă de urma pierderilor pricinuite de războiu. Pierderea cea mai mare este fără îndoială lipsa voinței de a munci și dorul de a câștiga pe căi necinstite.

Noi am fost și suntem o țară mai mult agricolă. Sătenii noștri să ia bine aminte, căci ei sunt acuma stăpânii ogoarelor depe întinsul țării, dâșii au de produs nu numai cereale trebuitoare lor și hranei țării, dar trebuie să fie și de unde vinde pentru a-și îmbunătăți starea și a avea cu ce cumpără mărfuri străine, iar statul de unde lăua impozitele cu care să poată ține armata, școalele, drumurile, căi ferate etc. și cu ce plăti datoriile în străinătate.

Deaceea trebuie să înțeleagă toată datoria ce au. Acum nu vor avea numai grija muncii, dar le trebuie și știința cum să munciască pământul, cum să-l îngrașe, cum să-și aleagă semințele ca să aibă roade. Deci să se știe că nu se poate trăi bine, nu putem avea belșug fără muncă multă, încordată, făcută la vreme și cu înțelepciune. Și această în toate direcțiile.

Astăzi, când visul de aur al tuturor bunilor români, este împlinit cu ajutorul lui Dumnezeu și cu vitejia soldaților noștri, când toți frații de aceeași limbă și de aceeași lege suntem la un loc, ar fi păcat ca să ne lășăm stăpâniți de patimi măruntă ca să ne ducă la prăpastie, ar fi păcat ca dintr'un număr așa de bogat

de personalități ce-i are țara, să ne lăsăm conduși de oamenii mărunți cu gânduri rele.

Ca să consolidăm noile așezăminte economice și politice este mare nevoie de muncă fără preget, închinată intereselor și nevoilor generale.

Să ne ridicăm inimile noastre la înălțimea și la chemarea vremurilor de astăzi și la lumina lor să ne conducem pașii.

Functionarul ca și dregătorul cu cât este mai înalt, să fie ales mai drept, să ocrotească deopotrivă pe cel slab ca și pe cel tare, să considere legea egală pentru toți și să nu se lase înduplecat la stăruințele care l-ar depărtă de la lege și de la dreptate. Nimeni dintre noi să nu încurajeze răul. Orice fel de preocupare personală, trebuie neapărat să fie înlăturată față de interesul obștesc.

Am dori să vedem o lume perfectă, cu oameni sănătoși, înstăriți, știutori de carte, cinstiți și harnici; cu o organizație socială bazată pe o complectă egalitate în drepturi și datorii, pe respectarea binelui și adevărului. Suntem datori să ne încordăm cu toții puterile noastre, ca să ne apropiem cât mai degrabă de acest ideal.

Aceasta este politica cea mai bună în vremurile mari și grele pe care le trăim. În acest spirit par că ar fi purces noul guvern.

Fie ca gândurile de care este călăuzit în salvarea situației, să fie încoronate de izbândă și oamenii cari duc la îndeplinire aceste gânduri, să fie feriți de molima ce a bântuit până acum în lumea conducătorilor.

CONST. LUCHIAN

Marina în decursul veacurilor

Când a apărut întâi omul, pământul era mai tot acoperit cu apă. În scurtă vreme puținul uscat a fost populat repede, astfel că mulți oameni au început a-și construi colibe pe marginea apelor, clădite pe piloși de lemn. Aceste colibe erau în legătură cu uscatul printr-o punte care se putea ridica atunci când animalele să-l batice le-ar fi atacat. Trăind în mijlocul apelor, în luptă veșnică cu valurile ei, oamenii au început să caute mijloacele ca să se salveze în caz de surprindere. Astfel au dat peste meșteșugul înotului și al plutirii. Înotul folosi oamenii primitivi și ca atac contra altor colibi și ca o scăpare de animalele sălbătice, astfel că acest meșteșug avea o mare valoare în timpurile vechi, așa după cum azi, aviația are rolul principal în lupte și apărare.

După înot, oamenii au început a-și construi vase plutitoare, la început simple, lemne legate unele de altele, căci observaseră ei că lemnele plutesc singure pe suprafața apelor. Iată dar pe om navigator, stând pe un butuc sau pe mai mulți, trecând de la un mal la celălalt sau mergând pe cursul apei spre coliba lui. În loc de cârmă, avea mâinele sau pi-

ciorelc care dădea direcția „vasului“ plutitor.

Cu timpul, mintea omului mereu în zbuciume și în născociri folositoare, a putut învăța să facă din trunchiurile copacilor groși, bărci, scobind lemnele ca niște coveși și purând în mijloc o creangă stufoasă care servea de catarg și pânză. Din cauza schimbării suprafeței pământului, eșind în mijlocul apelor uscături, ori despărțind uscatul vechi prin nașterea altor mări, omul a simțit nevoia să fie mereu în legătură cu semenul său depe alte bucăți de uscat, despărțite prin mări și oceane. Așa se explică cum mai târziu, Grecii, au introdus la bărcile primitive lopiți și astfel omul putea merge mai repede și unde voia. Bărcile s-au construit mai mari, devenind adevărate vase care se scoteau după numărul lopiților de vâslire. Cu aceste vase, oamenii s-au servit în lupte.

Când s'a cunoscut meșteșugul implementării, omul a făcut pânze dese pe care le-a prins de catargurile înalte ale vaselor plutitoare. Vântul sufla în pânze și ducea corabia iute, măbind iuțea, vaselor și înlocuind lopătarii, cari vâsleau numai când nu bătea vântul.

Corăbiile erau mixte, având pânze și lopiți.

Navigația în timpurile acelea era o artă și o știință pentru oameni. S'au făcut corăbii cu trei — patru pânze mari și botezate de marinari cu numiri frumoase: pânza de jos se numea „Valea mare“ cea de la mijloc „Găbierul“ cea de a treia „Zburătorul“ și cea de sus „Rândunica“. S'a făcut și cârma mai bună. În timpul acesta de glorie al aviației, au luat naștere poveștile atât de frumoase pe care le povesteau marinarii curagioși cari au trăit viață plină de peripecii pe mări și oceane, departe de țara lor și de coliba lor.

Anii scurgându-se, mintea omului s'a mai luminat. A început să se inventeze mașini care să înlocuiască puterea omului. Astfel s'a născocit puterea aburilor cari au pus în mișcare vasele cu o putere mult mai mare, înlocuindu-se pânzele cu motoarele.

Arta și farmecul de odinioară din viața marinarului, pierdu mult din plăcerile lor. Căpitanul vasului era suveran. Astfel de mașini se perfecționară, înlocuindu-se combustibilul de lemn cu cărbuni sau păcură, se adoptară elice cu 3 — 4 și mai multe aripi, dând astfel vasului o putere de iuțea foarte mare.

Acum vasele de comerț au o iuțea de 40—50 km. pe oră, cele de războiu 60 km. și mai mult iar cele de călătorii frec de 100 km. Toate mărilor și oceanele sunt străbătute de vase plutitoare și împărăsiile nesfârșite ale apelor sunt în stăpânirea oamenilor.

La vasele de războiu, s'au introdus și tunuri și s'au împărțit după misiunea pe care o au în luptă. Primele tunuri au fost așa zisele „balistele“ romane cari aruncau pietre, țărushi ascușiți și altele. Cu invenția armelor de foc, s'au instalat

pe vase artilerie grea care distruge orice în cale. La rândul lor și vasele se construiau din plăci de oțel groase care să se împotrivescă tunului. Apoi s'a căutat să se construiască alte vase speciale pentru răpunerea vaselor de războiu. Astfel au luat naștere submarinele.

Submarinul pentru orientare are „periscop“ prin care comandantul vasului se uită și observă tot ce se petrece afară la suprafața apei. El este azi arma cea mai tare și mai distrugătoare contra vaselor de războiu.

Azi vedem marina mult modificată iar vapoarele sunt adevărate fortărețe plutitoare cu zeci de tunuri, adăpostind mii de oameni ca într-o cetate. Vapoarele de călători sunt adevărate orașe plutitoare cu tot confortul trebuincios.

Tot așa și aviația modernă se găsește într-o fază înaintată, așa că putem zice că omul viitorului va putea trăi atât pe apă cât și în aer ca și pe uscat.

IOAN LUNGU
FĂLTICENI

Cronica economică

1. Agricultură. Ploile generale ce au urmat după Paști, precum și căldurile din ultimul timp, au îmbunătățit simțitor situațiunea agriculturii.

Suntem rămași ceva în urmă, cu sămănăturile. Mai cu seamă porumbul aproape n'a început a se semăna. E vremeă însă să se grăbească agricultorii și să profite de umezeala pământului, căci de aci încolo se poate să avem vreme uscată.

Sămănăturile de toamnă s'au desvoltat în ultimul timp și acum se umbresc singure. După cele ce se văd pe ici pe colo, căci cam puține sămănături de toamnă s'au făcut, sunt speranțe că vom avea o recoltă bună. Mai ales acolo unde s'au făcut sămănăturile în condițiuni bune. Și acum ca și altă dată plugarii pot avea exemple de marele foloase ce dau mașinile și uneltele sistematice. Acolo unde grânele au fost sămănite cu mașina, la oarecare adâncime, în rânduri, boabele au stat în pământ ca în magazie, până ce umezeala și căldura le-au făcut să răsară. Chiar de-ar fi fost secetă, sămânța n'avea nevoie, căci găsindu-se mai la adâncime, are de unde și trage umezeală. În felul acesta nu s'a pierdut degeaba sămânța. Priviți ogoarele sămănite cu mâna, sgariate puțin cu plugul, ce de ochiuri goale au rămas și ce înfățișare urâtă au! Este timpul ca plugarii să-și îmbunătățească uneltele de lucru. O pot ușor face, întovărășindu-se și procurându-și pentru mai mulți tractoare, mașini de semănat, etc.

Oarzele și ovesele semănite de timpuriu, în ogoare arate de cu toamnă, au început a răsări. Mai este

timp să se observe dacă n'au rămas ochiuri nesămănaute.

Plantele de nuireț încă trebuiesc sămănaute pe întinderi mai mari, dat fiind că fânețele s'au împușinat. Trifoiul s'ar fi putut bine sămăna în ogoarele cu ovese. Cele deja sămănaute trebuiesc îngrijite. Se poate presura peste ogoare cu trifoi gunoi mărunț ori gyps.

Cartofele și sfecelele se pun de acum.

2. Grădinele de legume se completează cu restul legumelor: fasole, mazăre, linte, bob. Se fac răsădirile legumelor timpurii. Plivitul. Inceputul întrebuițării ridichilor de lună, morcovi, ceapă verde. Inceputul sămănatului pepenilor, dovlegi, castraveți.

3. Grădinele de pomi. Distrugerea omizelor prin stropit cu lapte de var sau cu o pulbere arsenicală. Trunchiurile se văruesc. Se curăță de lăstari sălbateci tulpinele altoite. Se ung pomii cari au răni cu ceara de altoit. Incep altoiurile în ochi. Iată o rețetă bună de ceară de altoit (un Kgr.): 800 gr. rășină albă, 80 gr. smoală neagră, 20 gr. ceară de albine, 60 gr. său de oaie și 40 gr. chinovar roșu.

În jurul pomilor să se sape cât mai des. Atențiune la larvele de omizi. Orice încercare de dezvoltare a lor să fie imediat distrusă.

4. Gospodărie. Curățirea pivnițelor. Vânturarea cerealelor din hambar cu lopata. Inceperea construcțiilor și reparațiilor la case și atenanse. Văruirea locuințelor. Bolile se dezvoltă cu ușurință în acest timp. deaceia curățenie mare atât în locuințe cât și a corpului. Îngrijii de frumusețea casei: flori în ghivece ori în straturi bine așezate înaintea casei. Udarea lor regulat. Vitele încep să se hrănească cu iarbă. Trecerea dela nutreț uscat la verde să sefacă treptat. Altfel se îmbolnăvesc vitele. Vacile și juncile se lasă regulat în obor.

Continuarea punerii de cloște cu pui și curcilor. Cloștele trebuiesc scoase din locuințele calde și puse în cotețe răcoroase. Puii scoși și bobocii să fie lăsați în libertate la colț de iarbă și apă multă.

Sfaturi practice

Nimicirea păduchilor de frunză. Un mijloc sigur și estin spre a scăpa de acești vrășmași altoii, trandafirii și alte planle, este pelinul de pe câmp, care se fierbe în apă. După ce a stat fert o zi sau două, apa se scurge într'un vas larg în care se cufundă vârfurile împăduchiate, seara, pe răcoare. În seara

următoare se udă cât se poate de bine cu apă.

Stărpirea păduchilor la vite.

Mai cu seamă primăvara vitele se molipsesc de păduchi cari se înmulțesc la nesfârșit și pricinuesc slăbirea și răirea vitelor. Cea mai estină și bună lecuire este ungerea cu alifie făcută din său și praf de pucioasă. Ungerea se repetă câte-va zile dimineața. După câteva ore dela ungere, alifia se spală cu săpun și leșie nu tocmai tare.

C L.

ȘTIRI

Alegeri noi. La începutul lunii iunie se vor face alegeri pentru ca țara să-și trimită oamenii săi în parlament. Vor fi desigur iarăși multe liste cu mulți candidați, unii cunoscuți, alții necunoscuți. Dacă guvernul va ști cu cine trebuie să se uniască în aceste alegeri, noul parlament va fi sprijinitorul și sfătuitorul lui, dacă nu, atunci din nou desamăgiri. În orice caz este timpul ca cetățenii, în mâna cărora stă viitorul țării, să chibzuiescă adânc când pun ștampila pe viitorii reprezentanți ai națiunii. Acei ce-au făcut ceva pentru binele acestei țări sau cari viu cu gânduri curate și cu sufletul deschis la muncă, merită să fie aleși. Ghișeltarii și incapabilii să rămână „la vatră”.

Adunări dascălești. În Duminică Tomei s'a ținut, dimineața, adunarea asociației învățătorilor din jud. Neamț cu care ocazie președintele ei, D-l Leon Mrejeru, a făcut o dare de seamă a activității asociației în cursul anului trecut, apoi a făcut apologia dascălilor ieșiți la pensie și în urmă s'a oficiat un parastas pentru cei morți la datorie fie pe câmpul de luptă, fie pe câmpul culturii neamului.

S'au cerut de unii dascăli scoaterea unei reviste a Asociației, lucru de altfel cerut de mai mulți ani. Credem că ar fi timpul să se completeze acest gol simțit în lumea învățătorilor dela țară.

Deasemenea bine ar fi ca astfel de adunări să fie făcute mai des ele având ca scop strângerea rândurilor între colegi, destul de izbiți de împrejurările vitrege.

După amiază a avut loc adunarea generală a băncii corpului didactic, cu atmosferă încărcată, răfueli, amenințări și altele de felul acesta, ceace a mahnit pe mulți dascăli păstrători de ordine și încurajatori de muncă. După atâta zbuțiu n'a ieșit nimic nou. Vechiul consiliu a rămas aproape în aceeași compoziție și pro-

babil cu același gând de lucru. Doar comisia cenzorilor dacă va fi mai activă.

**

Duminică 17 Mai, ora 4 după amiază, va avea loc la Casa Națională a Opta Șezătoare Culturale, anul acesta.

D-l Nichifor Crainic cunoscutul publicist și literat, directorul revistei „Gândirea” va ține cu acest prilej o foarte interesantă conferință.

Este un rar prilej acesta, pentru publicul din Județul Neamț de a auzi cuvântul unuia dintre cei mai de samă dintre scriitorii noștri.

Poșta redacției

1. Dăm mai jos numele persoanelor cari au achitat abonamentul la foaia noastră:

Abonamentul întreg: V. Ioniță, Radu Georgescu, N. P. Manoliu, Gh. Dimitriu, Ioan Burcă, Șt. Mamulea, Solomon Ștern, Iorgu Sălceanu, Leon Vasilovici, N. Ionescu, Dr. N. Broșteanu, I. Ionescu, D. Zaharescu, Neculai Matei, Pr. Șt. Fulească, Const. Vântu, Const. Teodorescu, Gh. Stamate, General Gh. Dragu, Pr. V. Danielescu 10 abonamente, P. Olariu, Pr. Chiril Chirilescu, Luca Victor și Ion Crețu. Jumătate abonament: V. Botezatu, I. Galinescu, Ilie Dăscălu Pavel, I. Tarhon, Gheorghită Gheorghe, Cojocariu Gh. (elev), Ștefănescu, Eronim Lazăr, Iosub Bordea, Botezatu Ilie, Nicuță V., Grig. Fecioru și C. Bălăceanu.

2. Rugăm cu insistență ca și ceilalți prieteni cari primesc foaia noastră să se îngrijească de plata abonamentului, fiind deja traintați. Am cerut dela început ca până la apariția No. 3 al foaii să se achite abonamentele. Acum aparem cu No. 3. Credem că vom fi înțeleși în acțiunea ce urmărim și greutățile ce avem de luptat și ni se va da sprijinul de care avem nevoie.

Vorbe cu înțeles

Vreți să fiți tari, întăriți-vă credința
TOLSTOI